

Algoritmer och komplexitet inom kommutativ algebra & algebraisk geometri

Omparametrisering av kurvor, semigrupper,
implicit notation & multiplicitetsföljder

Peter Waher

`peterwaher@hotmail.com`

`https://github.com/PeterWaher/Algebraiska_kurvor`

11 november 2015

Outline

- 1 Plana algebraiska kurvor
 - Introduktion - kurvor
 - Omparametrisering

Outline

- 1 Plana algebraiska kurvor
 - Introduktion - kurvor
 - Omparametrisering

- 2 Semigrupper
 - Introduktion - semigrupper

Plana algebraiska kurvor

1 Plana algebraiska kurvor

Plana algebraiska kurvor

- 1 Plana algebraiska kurvor
 - 1 Introduktion

Plana algebraiska kurvor

- ① Plana algebraiska kurvor
 - ① Introduktion
 - ② Omparametrisering

Vad är en plan kurva?

Definition

En **plan kurva** C är en delmängd i \mathbb{C}^2 sådan att det finns två kontinuerliga funktioner $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ och $g : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ sådana att $C = \{(f(t), g(t)) : t \in \mathbb{C}\}$. (f, g) är en **parametrisering** av C . Om C kan parametriseras av två analytiska funktioner f och g kallas C **analytisk**. Om den kan parametriseras av två polynom kallas C för **algebraisk**. Om den kan parametriseras av två formella potensserier kallas C **algebroid**.

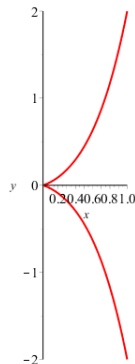
Kurvor i det Euklidiska planet

Traditionellt har man ofta studerat plana kurvor i det *Euklidiska planet*. I detta fall är kurvan parametriserad av reellvärda funktioner $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ och $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$.

Exempel

$$C(t) = (t^2, t^3 + t^7)$$

Not: För att förenkla notationen kan vi identifiera kurvan C med en viss parametrisering (f, g) , även om parametriseringen inte är unik. Detta görs enklast genom att identifiera kurvan med funktionen $C : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}^2$, $C(t) = (f(t), g(t))$. Notera dock att kurvan som sådan och en av dess parametriseringar är två olika objekt.

Förenklingar

Förenklingar vi kan göra om vi studerar en plan kurva lokalt:

- 1 Tillräckligt att studera *algebraiska* kurvor:

Förenklingar

Förenklingar vi kan göra om vi studerar en plan kurva lokalt:

- ① Tillräckligt att studera *algebraiska* kurvor:
 - ① Analytiska funktioner kan skrivas som formella potensserier kring den punkt vi studerar.

Förenklingar

Förenklingar vi kan göra om vi studerar en plan kurva lokalt:

- ① Tillräckligt att studera *algebraiska* kurvor:
 - ① Analytiska funktioner kan skrivas som formella potensserier kring den punkt vi studerar.
 - ② Formella potensserier kan approximeras av polynom med önskad noggrannhet.

Förenklingar

Förenklingar vi kan göra om vi studerar en plan kurva lokalt:

- ① Tillräckligt att studera *algebraiska* kurvor:
 - ① Analytiska funktioner kan skrivas som formella potensserier kring den punkt vi studerar.
 - ② Formella potensserier kan approximeras av polynom med önskad noggrannhet.
- ② Kurvan går genom *origo*: $C(0) = \mathbf{0}$

Reguljära och singulära kurvor

Definition

Om en kurva C har en parametrisering (f, g) sådan att $f'(0) \neq 0$ eller $g'(0) \neq 0$ kallas kurvan **reguljär**. Annars kallas kurvan **singulär**.

Not: Bara för att $f'(0) = 0$ och $g'(0) = 0$ i en parametrisering (f, g) av en kurva C , betyder inte det att kurvan är singulär. Det kan ju finnas en parametrisering av samma kurva där någon av derivatorna är nollskilda. Exempelvis är (t^3, t^3) och (t, t) två olika parametriseringar av samma kurva. I det första exemplet är derivatorna 0 i origo medan de i det andra exemplet båda är nollskilda.

Ordning och grad

Definition

Ordningen av ett polynom eller en potensserie $f(t) = \sum a_i t^i \neq 0$ är det minsta heltalet k sådant att koefficienten a_k är nollskild, och skrivs $\mathbf{o}(f)$. **Graden** för motsvarande polynom är det största heltalet k sådant att koefficienten a_k inte är noll, och skrivs $\deg(f)$.

Varför omparametrisera?

- 1 För utritande av kurvor spelar parametriseringen inte så stor roll.
- 2 Vill man beräkna $y(x) = g(f^{-1}(x))$ eller $x(y) = f(g^{-1}(y))$, står man genast inför en mängd problem.

Omparametrisering av kurvor

Sats

Om $C = C(t) = (f(t), g(t))$ är en komplex analytisk, algebroid eller algebraisk kurva, samt att $f(0) = g(0) = 0$, kan kurvan C omparametriseras på formen $C^*(t) = (\pm t^n, g^*(t))$ eller på formen $C^*(t) = (f^*(t), \pm t^n)$ i ett område kring $t = 0$, där $f(t)$ och $g(t)$ är formella potensserier. Dessutom gäller att $\text{ord}(f^*) \geq n$ eller att $\text{ord}(g^*) \geq n$. Om $f(t)$ och $g(t)$ är reellvärda, kan också omparametriseringen göras reellvärd.

Not: Från *Weierstrass Preparation Theorem* kan man få att en sådan omparametrisering existerar. Dock presenteras inte en metod över hur en sådan omparametrisering kan tas fram.

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.
- 2 $\phi(0) = 0$

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.

- 2 $\phi(0) = 0$

- 3 $\mathbf{o}(\phi) = 1 \implies \mathbf{o}(f(\phi)) = \mathbf{o}(f) \wedge \mathbf{o}(g(\phi)) = \mathbf{o}(g)$

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.
- 2 $\phi(0) = 0$
- 3 $\mathbf{o}(\phi) = 1 \implies \mathbf{o}(f(\phi)) = \mathbf{o}(f) \wedge \mathbf{o}(g(\phi)) = \mathbf{o}(g)$
- 4 $\phi(t), f(t), g(t)$ reellvärda $\implies C^*(t)$ reellvärd.

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.

- 2 $\phi(0) = 0$

- 3 $\mathbf{o}(\phi) = 1 \implies \mathbf{o}(f(\phi)) = \mathbf{o}(f) \wedge \mathbf{o}(g(\phi)) = \mathbf{o}(g)$

- 4 $\phi(t), f(t), g(t)$ reellvärda $\implies C^*(t)$ reellvärd.

- 3 Med början i a_1 (som har n lösningar), löses koefficienterna a_i ut ur $\phi(t) = \sum_{k=1}^{\infty} a_k t^k$ för att uppfylla ovanstående.

Bevisdisposition

Beviset av satsen går igenom följande steg:

- 1 Vi skapar en omparametrisering via komposition med $\phi(t)$:

$$C^*(t) = (f^*(t), g^*(t)) = (f(\phi(t)), g(\phi(t)))$$

- 2 Vi väljer $\phi(t)$ sådan att:

- 1 Analytisk kring $t = 0$.

- 2 $\phi(0) = 0$

- 3 $\mathbf{o}(\phi) = 1 \implies \mathbf{o}(f(\phi)) = \mathbf{o}(f) \wedge \mathbf{o}(g(\phi)) = \mathbf{o}(g)$

- 4 $\phi(t), f(t), g(t)$ reellvärda $\implies C^*(t)$ reellvärd.

- 3 Med början i a_1 (som har n lösningar), löses koefficienterna a_i ut ur $\phi(t) = \sum_{k=1}^{\infty} a_k t^k$ för att uppfylla ovanstående.
- 4 Finns precis en lösning i det generella fallet som uppfyller ovanstående, samt satsens, krav.

Reparametrize()

```
Reparametrize := proc(x, y, Variable, t0 , MaxDegree,  
    Branch, AllowNegation)
```

- 1 Algoritm som omparametriserar en algebraisk kurva med given noggrannhet.

Reparametrize()

```
Reparametrize := proc(x, y, Variable, t0 , MaxDegree,  
    Branch, AllowNegation)
```

- 1 Algoritm som omparametriserar en algebraisk kurva med given noggrannhet.
- 2 Maple-kod finns i https://github.com/PeterWaher/Algebraiska_kurvor/blob/master/kurvor.mw

Reparametrize()

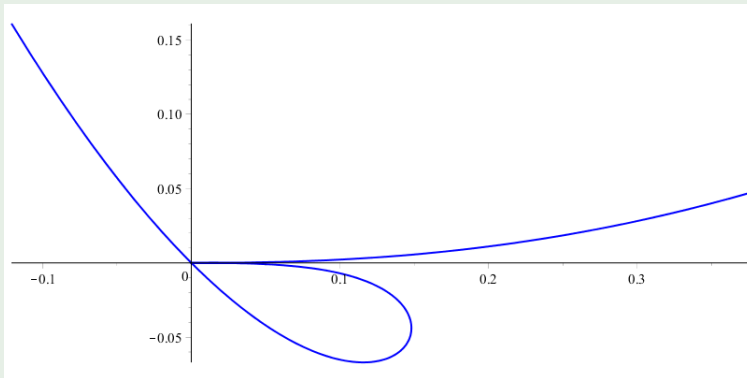
```
Reparametrize := proc(x, y, Variable, t0 , MaxDegree,  
    Branch, AllowNegation)
```

- 1 Algoritm som omparametriserar en algebraisk kurva med given noggrannhet.
- 2 Maple-kod finns i https://github.com/PeterWaher/Algebraiska_kurvor/blob/master/kurvor.mw
- 3 Text-version finns i https://github.com/PeterWaher/Algebraiska_kurvor/blob/master/Functions/Reparametrize.txt

Reparametrize - exempel 1 (1/4)

Exempel

Kurvan $(t^2 + t^3, t^5 + t^6)$ har en singularitet i $t = 0$. Dessutom passerar kurvan genom origo då $t = -1$.

Reparametrize - exempel 1 (2/4)

Exempel

Först ber vi Maple att parametrisera om kurvan kring $t = 0$:

```
> Reparametrize(t^3+t^2,t^6+t^5,t,0,10,0,false);
```

Elapsed Time: 0.016 s.

$$\left[t^2, t^5 - \frac{3}{2} t^6 + \frac{21}{8} t^7 - 5 t^8 + \frac{1287}{128} t^9 - 21 t^{10} \right]$$

Reparametrize - exempel 1 (3/4)

Exempel

Därefter vill vi ha en omparametrisering kring $t = -1$:

```
> Reparametrize(t^3+t^2, t^6+t^5, t, -1, 10,  
0, false);
```

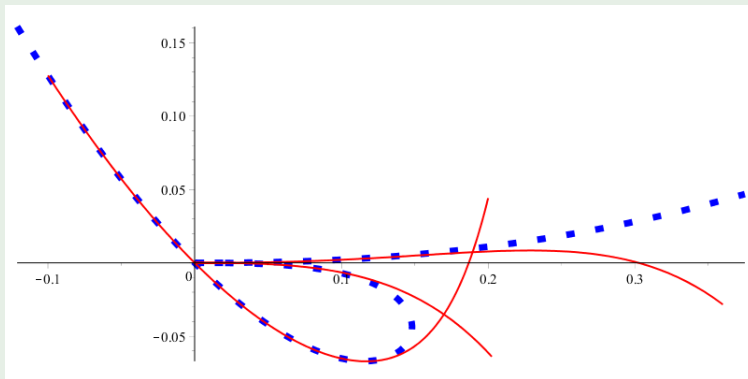
Elapsed Time: 0.016 s.

$$\left[t, 163438 t^{10} + 29070 t^9 + 5304 t^8 + 1001 t^7 + 198 t^6 + 42 t^5 + \right. \\ \left. + 10 t^4 + 3 t^3 + 3 t^2 - t \right]$$

Reparametrize - exempel 1 (4/4)

Exempel

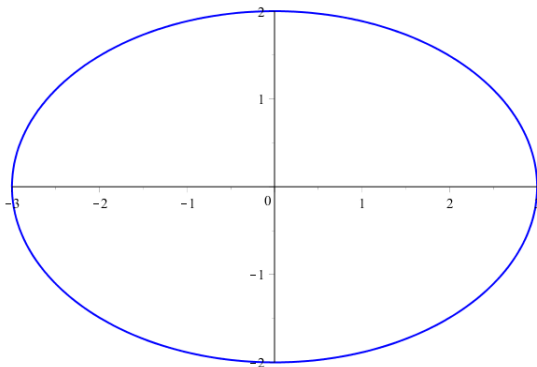
Nedan kurvan $C(t) = (t^2 + t^3, t^5 + t^6)$, med omparametriseringarna kring $t = 0$ och $t = -1$.

Reparametrize - exempel 2 (1/6)

Exempel

Ellipsen $(3 \sin(t), 2 \cos(t))$ är reguljär, men vi kan parametrisera om kurvan ändå för att illustrera axelbyte.

Reparametrize - exempel 2 (2/6)

Exempel

Första omparametriseringen gör vi kring $t = 0$:

```
> Reparametrize(3*sin(t),2*cos(t),t,0,10,0,false);
```

Elapsed Time: 0.015 s.

$$\left[t, 2 - \frac{1}{9}t^2 - \frac{t^4}{324} - \frac{t^6}{5832} - \frac{5t^8}{419904} - \frac{7t^{10}}{7558272} \right]$$

Reparametrize - exempel 2 (3/6)

Exempel

Andra omparametriseringen gör vi kring $t = \pi$:

```
> Reparametrize(3*sin(t),2*cos(t),t,Pi,10,0,false);
```

Elapsed Time: 0.016 s.

$$\left[t, -2 + \frac{1}{9}t^2 + \frac{t^4}{324} + \frac{t^6}{5832} + \frac{5t^8}{419904} + \frac{7t^{10}}{7558272} \right]$$

Reparametrize - exempel 2 (4/6)

Exempel

Tredje omparametriseringen gör vi kring $t = \frac{\pi}{2}$. Notera hur omparametriseringarna skiljer från $t = 0$ och $t = \pi$, jämfört med $t = \pm \frac{\pi}{2}$:

```
> Reparametrize(3*sin(t),2*cos(t),t,(1/2)*Pi,  
  10,0,false);
```

Elapsed Time: 0.016 s.

$$\left[3 - \frac{3}{8}t^2 - \frac{3t^4}{128} - \frac{3t^6}{1024} - \frac{15t^8}{32768} - \frac{21t^{10}}{262144}, t \right]$$

Reparametrize - exempel 2 (5/6)

Exempel

Fjärde omparametriseringen gör vi kring $t = -\frac{\pi}{2}$:

```
> Reparametrize(3*sin(t),2*cos(t),t,-(1/2)*Pi,  
    10,0,false);
```

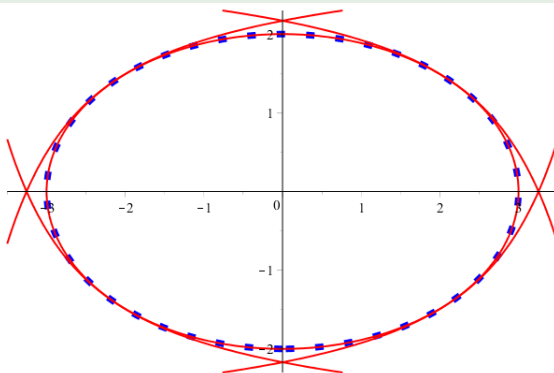
Elapsed Time: 0.015 s.

$$\left[-3 + \frac{3}{8}t^2 + \frac{3t^4}{128} + \frac{3t^6}{1024} + \frac{15t^8}{32768} + \frac{21t^{10}}{262144}, t \right]$$

Reparametrize - exempel 2 (6/6)

Exempel

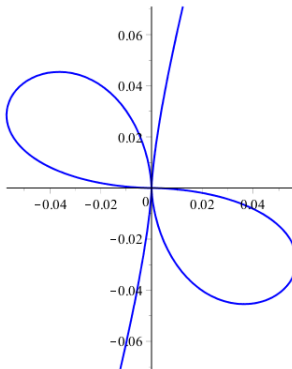
Nedan kurvan $C(t) = (3 \sin(t), 2 \cos(t))$, med de fyra omparametriseringarna kring $t = 0$, $t = \pi$ och $t = \pm \frac{\pi}{2}$:

Reparametrize - exempel 3 (1/5)

Exempel

Kurvan $(t^3(t-1)^3(t+1)^3, t^5(t-1)^2(t+1)^2)$ har singulariteter i $t = 0, 1, -1$ av ordningar 2, 1, 1 respektive.

Reparametrize - exempel 3 (2/5)

Exempel

Vi analyserar hur omparametriseringarna uppför sig i dessa tre singulariteter. Första omparametriseringen gör vi kring $t = 0$:

```
> Reparametrize(t^3*(t-1)^3*(t+1)^3,  
  t^5*(t-1)^2*(t+1)^2,t,0,15,0, false);
```

Elapsed Time: 0.031 s.

$$[t^3, -1428 t^{15} - 273 t^{13} - 55 t^{11} - 12 t^9 - 3 t^7 - t^5]$$

Reparametrize - exempel 3 (3/5)

Exempel

Därefter kring $t = 1$:

```
> Reparametrize(t^3*(t-1)^3*(t+1)^3,  
  t^5*(t-1)^2*(t+1)^2,t,1,15,0,false);
```

Elapsed Time: 0.063 s.

$$\left[\frac{1}{2} \sqrt{4} t^3 - \frac{9}{4} t^4 + \frac{207 \sqrt{4} t^5}{64} - 21 t^6 + \frac{150183 \sqrt{4} t^7}{4096} \right. \\ - \frac{137655 t^8}{512} + \frac{66893079 \sqrt{4} t^9}{131072} - 3978 t^{10} + \frac{132735945771 \sqrt{4} t^{11}}{16777216} \\ - \frac{8385901667 t^{12}}{131072} + \frac{70379121262905 \sqrt{4} t^{13}}{536870912} \\ \left. - \frac{4345965 t^{14}}{4} + \frac{78087826643607459 \sqrt{4} t^{15}}{34359738368}, t^2 \right]$$

Reparametrize - exempel 3 (4/5)

Exempel

Och sist kring $t = -1$:

```
> Reparametrize(t^3*(t-1)^3*(t+1)^3,  
  t^5*(t-1)^2*(t+1)^2,t,-1,15,0,true);
```

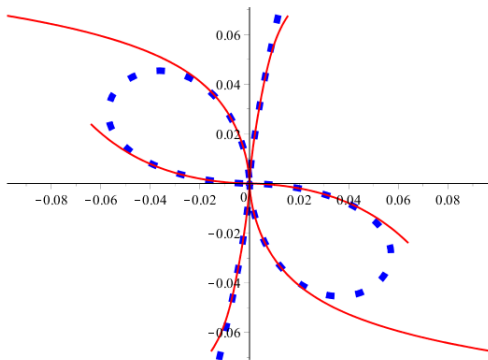
Elapsed Time: 0.047 s.

$$\left[\frac{1}{2} \sqrt{4} t^3 + \frac{9}{4} t^4 + \frac{207 \sqrt{4} t^5}{64} + 21 t^6 + \frac{150183 \sqrt{4} t^7}{4096} \right. \\ + \frac{137655 t^8}{512} + \frac{66893079 \sqrt{4} t^9}{131072} + 3978 t^{10} + \frac{132735945771 \sqrt{4} t^{11}}{16777216} \\ + \frac{8385901667 t^{12}}{131072} + \frac{70379121262905 \sqrt{4} t^{13}}{536870912} \\ \left. + \frac{4345965 t^{14}}{4} + \frac{78087826643607459 \sqrt{4} t^{15}}{34359738368}, -t^2 \right]$$

Reparametrize - exempel 3 (5/5)

Exempel

Ritar vi sedan ut originalparametriseringen av kurvan tillsammans med de tre omparametriseringarna får vi följande intressanta bild:

Semigrupper

1 Semigrupper

Semigrupper

- 1 Semigrupper
 - 1 Modulär aritmetik

Semigrupper

- ① Semigrupper
 - ① Modulär aritmetik
 - ② Semigrupper

Semigrupper

- ① Semigrupper
 - ① Modulär aritmetik
 - ② Semigrupper
 - ③ Numeriska semigrupper

Semigrupper

- ① Semigrupper
 - ① Modulär aritmetik
 - ② Semigrupper
 - ③ Numeriska semigrupper
 - ④ Konduktören

Semigrupper

- ① Semigrupper
 - ① Modulär aritmetik
 - ② Semigrupper
 - ③ Numeriska semigrupper
 - ④ Konduktören
 - ⑤ $\mathbb{C}[t]$ och dess delringar

Semigrupper

- ① Semigrupper
 - ① Modulär aritmetik
 - ② Semigrupper
 - ③ Numeriska semigrupper
 - ④ Konduktören
 - ⑤ $\mathbb{C}[t]$ och dess delringar
 - ⑥ Semigrupper för $\mathbb{C}[p_1, \dots, p_n]$

Modulär aritmetik

Definition

Heltalen $m \in \mathbb{Z}^+$ och $n \in \mathbb{Z}^+$ sägs vara **relativt prima** om $m \geq 2$, $n \geq 2$ samt $p \mid m \wedge p \mid n \implies p = 1$.

Modulär aritmetik

Definition

Heltalen $m \in \mathbb{Z}^+$ och $n \in \mathbb{Z}^+$ sägs vara **relativt prima** om $m \geq 2$, $n \geq 2$ samt $p \mid m \wedge p \mid n \implies p = 1$.

Lemma

Om m och n är relativt prima och $0 < a < m$ gäller att $[a \cdot n]_m \neq 0$.

Modulär aritmetik

Definition

Heltalen $m \in \mathbb{Z}^+$ och $n \in \mathbb{Z}^+$ sägs vara **relativt prima** om $m \geq 2$, $n \geq 2$ samt $p \mid m \wedge p \mid n \implies p = 1$.

Lemma

Om m och n är relativt prima och $0 < a < m$ gäller att $[a \cdot n]_m \neq 0$.

Lemma

Om m och n är relativt prima och $0 < a, b < m$ gäller:

$$[a \cdot n]_m = [b \cdot n]_m \iff a = b$$

Semigrupper

Definition

För en **semigrupp** G , med den implicit definierade operatören $+$ gäller:

$$0 \in G$$

$$a \in G \wedge b \in G \implies (a + b) \in G$$

Generatorer av semigrupp

Definition

En serie tal n_1, \dots, n_k **genererar** semigruppen G om

$$G = \left\{ \sum_{a_i \neq 0} a_i \cdot n_i : a_i \in \mathbb{N}, \text{ inte alla } a_i = 0 \right\}$$

Detta skrivs även $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$.

Not: Notera att med multiplikation med ett positivt heltal inom en semigrupp avses repetitiv användning av additionsoperatoren.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m - 1)(n - 1)$, men inte talet $c - 1$.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m - 1)(n - 1)$, men inte talet $c - 1$.

Översikt av bevis:

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m - 1)(n - 1)$, men inte talet $c - 1$.

Översikt av bevis:

① $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m-1)(n-1)$, men inte talet $c-1$.

Översikt av bevis:

- ❶ $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.
- ❷ Antag att $m < n$.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m-1)(n-1)$, men inte talet $c-1$.

Översikt av bevis:

- 1 $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.
- 2 Antag att $m < n$.
- 3 Uppdelning av \mathbb{N} i segment om m tal vardera.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m-1)(n-1)$, men inte talet $c-1$.

Översikt av bevis:

- 1 $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.
- 2 Antag att $m < n$.
- 3 Uppdelning av \mathbb{N} i segment om m tal vardera.
- 4 Stryk alla tal i $[0]_m$, därefter $[n]_m, [2n]_m, \dots, [(m-1)n]_m$.

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m-1)(n-1)$, men inte talet $c-1$.

Översikt av bevis:

- 1 $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.
- 2 Antag att $m < n$.
- 3 Uppdelning av \mathbb{N} i segment om m tal vardera.
- 4 Stryk alla tal i $[0]_m$, därefter $[n]_m, [2n]_m, \dots, [(m-1)n]_m$.
- 5 Alla tal större än eller lika med $(m-1)n$ ur \mathbb{N}

Konduktören för $\langle m, n \rangle$ (m, n relativt prima)

Sats

Om m och n är relativt prima innehåller semigruppen $G = \langle m, n \rangle$ alla tal större än eller lika med $c = (m-1)(n-1)$, men inte talet $c-1$.

Översikt av bevis:

- 1 $\mathbb{Z}_m = \langle [n]_m \rangle$.
- 2 Antag att $m < n$.
- 3 Uppdelning av \mathbb{N} i segment om m tal vardera.
- 4 Stryk alla tal i $[0]_m$, därefter $[n]_m, [2n]_m, \dots, [(m-1)n]_m$.
- 5 Alla tal större än eller lika med $(m-1)n$ ur \mathbb{N}
- 6 Det högsta ostrukna talet, är således $(m-1)n - m$.

Numerisk semigrupp

Definition

En **numerisk semigrupp** G är en speciell form av semigrupp, där även följande villkor gäller:

$$\begin{aligned} G &\subseteq \mathbb{N} \\ \|\mathbb{N} \setminus G\| &< \infty \end{aligned}$$

Numerisk semigrupp

Definition

En **numerisk semigrupp** G är en speciell form av semigrupp, där även följande villkor gäller:

$$\begin{aligned} G &\subseteq \mathbb{N} \\ \|\mathbb{N} \setminus G\| &< \infty \end{aligned}$$

Lemma

$G = \langle m, n \rangle$ där m och n är relativt prima, är en numerisk semigrupp.

Konduktör

Definition

I varje numerisk semigrupp G finns det ett tal c_G sådant att följande villkor uppfylls:

$$\begin{array}{rcl} c_G & \in & G \\ n > c_G & \implies & n \in G \\ c_G - 1 & \notin & G \end{array}$$

c_G kallas för **konduktören** för G .

Konduktör

Definition

I varje numerisk semigrupp G finns det ett tal c_G sådant att följande villkor uppfylls:

$$\begin{array}{rcl} c_G & \in & G \\ n > c_G & \implies & n \in G \\ c_G - 1 & \notin & G \end{array}$$

c_G kallas för **konduktören** för G .

$c = (m-1)(n-1)$ där m och n är relativt prima, är konduktör för den numeriska semigruppen $G = \langle m, n \rangle$.

$$\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$$

Sats

Om semigruppen $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$ är numerisk så är den största gemensamma delaren av talen $\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$.

$$\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$$

Sats

Om semigruppen $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$ är numerisk så är den största gemensamma delaren av talen $\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$.

Översikt av trivialt bevis:

$$\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$$

Sats

Om semigruppen $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$ är numerisk så är den största gemensamma delaren av talen $\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$.

Översikt av trivialt bevis:

❶ $\gcd(G) = \gcd(n_1, \dots, n_k) = d.$

$$\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$$

Sats

Om semigruppen $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$ är numerisk så är den största gemensamma delaren av talen $\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$.

Översikt av trivialt bevis:

- 1 $\gcd(G) = \gcd(n_1, \dots, n_k) = d$.
- 2 $d > 1 \implies \|\mathbb{N} \setminus G\| = \infty$

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- 1 Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- 1 Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.
- 2 \hat{M} mängden av alla ändliga mängder av generatorer.

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- ① Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.
- ② \hat{M} mängden av alla ändliga mängder av generatorer.
- ③ $\hat{M}' = \{\|M\| : M \in \hat{M}\}$

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- ① Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.
- ② \hat{M} mängden av alla ändliga mängder av generatorer.
- ③ $\hat{M}' = \{\|M\| : M \in \hat{M}\}$
- ④ $k = \inf \hat{M}'$ existerar.

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- ① Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.
- ② \hat{M} mängden av alla ändliga mängder av generatorer.
- ③ $\hat{M}' = \{\|M\| : M \in \hat{M}\}$
- ④ $k = \inf \hat{M}'$ existerar.
- ⑤ $\exists M_- \in \hat{M} : \|M_-\| = k$

Minimalt generatorsystem

Sats

För varje numerisk semigrupp G finns ett minimalt generatorsystem n_1, \dots, n_k , sådant att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$. Detta system är unikt för G .

Översikt av bevis:

- ① Ändlig mängd tal i G som genererar semigruppen.
- ② \hat{M} mängden av alla ändliga mängder av generatorer.
- ③ $\hat{M}' = \{\|M\| : M \in \hat{M}\}$
- ④ $k = \inf \hat{M}'$ existerar.
- ⑤ $\exists M_- \in \hat{M} : \|M_-\| = k$
- ⑥ $N_- \in \hat{M} \wedge \|N_-\| = k \implies N_- = M_-$

$$\gcd(\{n_i\}) = 1 \implies \langle \{n_i\} \rangle \text{ numerisk}$$

Sats

Om n_1, \dots, n_k är heltal sådana att $\gcd(n_1, \dots, n_k) = 1$ så gäller att $G = \langle n_1, \dots, n_k \rangle$ är en numerisk semigrupp.

